

Vuoden 2025 talousarvion ja investointien sekä vuosien 2026-2027 taloussuunnitelmien hyväksyminen

Kunnanhallitus 06.11.2024 § 226
201/02.02.00/2023

Valmistelu/lisätiedot

talouspäällikkö Kaija-Leena Tuomisto, puh. 040-836 2153 tai
etunimi.sukunimi@askola.fi

Talousarvio 2025 valmistelu alkoi kunnanhallituksen 19.6.2024 hyväksymällä talousarvion laadintaohjeella, joka sisälsi raami ja perusteet sekä aikataulun. Lisäksi kuntalain 110 § ohjeistaa talousarvion laadintaa näin:

”Talousarvio ja -suunnitelma valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.”

Talousarvioon valmisteluun on vaikuttaa myös kunnanhallituksen asettama talousarvioraami ja kuntastrategia. Talousarvion tavoitteena on edelleen panostaa kunnan ja kuntalaisten elinvoimaan ja hyvinvointiin.

Vuosi 2025 on haasteellinen talouden näkökulmasta verotulojen ja valtionosuuksien muutoksien vaikutuksesta sekä toimintamenojen kasvusta. Toimintamenojen kasvua lisää mm. työllisyyspalveluiden siirto valtiolta kunnille, jonka arvioitu vaikutus on noin 0,5 miljoonaa euroa. Lisäksi toimintamenojen kasvussa näkyy menneiden vuosien työehtosopimuksiin perustuvat palkankorotukset. Talousarvioesitys 2025 sisältää tuloveroprosenttikorotuksen, jonka vaikutus on noin miljoona euroa. Yhteisöverokertymän arvio on noin 0,3 miljoonaa euroa pienempi kuin kuluvan vuoden arvio. Valtionosuuksiin kohdistuvat vähennykset alentavat kunnassa valtionosuutta, mutta vuoden 2025 osalta valtionosuuteen kuuluu työllisyyspalveluiden siirtokompensaatio. Valtionosuutta arvioidaan kertyvän noin 3,3 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Taloussuunnitelmavuosien 2026-2027 talouden tasapainossa pitämiseksi on merkittäviä haasteita. Vaikkakin taseeseen kertynyt noin 7,5 miljoonan euron ylijäämä toimii puskurina, on talousarviotavoitteissa vuodella 2025

laatia tulevaisuusohjelma talouden tasapainottamiseksi vuosille 2025-2030.

Talousarviossa 2025 toimintatuottoja on arvioitu kertyvän 3,7 milj. euroa ja toimintakuluja on budjetoitu 19,0 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostuu 15,2 milj. euroa. Kunnan tulorahoituseristä verotuloja kertyy noin 11,0 milj. euroa, valtionosuuksia 3,3 milj. euroa. Poistojen määräksi on arvioitu 1,6 milj. euroa. Tilikauden tulokseksi poistojen jälkeen muodostuu 681 390 euroa alijäämäinen tulos.

Jokainen lautakunta on kuntastrategian mukaisesti hyväksynyt lautakuntatasoiset toiminnalliset tavoitteet ja johtanut niistä valtuustotason tavoitteet palvelualueille. Valtuusto hyväksyy nämä esitetyt toiminnalliset tavoitteet euromääräisten tavoitteiden rinnalla. Talousarvion rinnalla on jokainen palvelualue käynnistänyt palvelualueen riskianalyysit.

Talousarvio on valmisteltu lautakunnissa luottamus- ja virkahenkilöstön kanssa elo-syyskuun aikana ja lautakunnan päätökset toiminnallisista ja euromääräisistä tavoitteista on talousarviokirjassa liitteenä (sivulta 66 alkaen) lautakunnan esityksenä lautakunnan sitovuustasojen mukaisesti. Kunnanjohtajan talousarvioesitys sisältää joitakin muutoksia/täsmennyksiä lautakuntien esityksiin. Nämä on merkitty kunnanjohtajan talousarvioesitysdokumenttiin kunkin palvelualueen kohdalle.

Investointiesitykset lautakunnista on laadintaohjeen mukaan annettu ja elinympäristölautakunta on käsitellyt investointiesityksiä vuosille 2025-2028 kokouksessaan 1.10.2024. Kunnanjohtajan esityksenä talousarviossa on vuoden 2025 investointien sitova yhteenlaskettu euromäärä 5,6 miljoonaa euroa, joka jakaantuu taseryhmittäin ja sitovuuden mukaan seuraavasti:

- talonrakennus 4,7 milj. €
- kiinteät rakenteet ja laitteet 0,8 milj. €
- koneet ja laitteet 0,1 milj. €
- maanhankintaan ja aineeton omaisuus yhteensä 0,1 milj. €.

Investoinnit ovat sitovia talousarviovuoden 2025 osalta investointien taseryhmittäin poikkeuksena talonrakennus, josta on nostettu isoimmat ja merkittävimmät investointikohteet sitovaksi yhteensä 4,5 M euroa: Askolan koulukeskuksen C-osan peruskorjauksen jatkuminen 0,8 milj. euroa, uuden lukion rakentamisen jatkuminen 1,8 milj. euroa sekä uutena kohteena Monninkylän koulun liikuntasali-väestösuojan rakentaminen 1,9 miljoonaa euroa.

Talousarvion sitovuus on esitetty talousarviokirjassa.

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026-2027 sisältää lautakunnittain käyttötalouden osan toiminnalliset ja euromääräiset tavoitteet, investointisuunnitelman vuodelle 2025 sekä rahoitusosan.

Taloussuunnitelma 2026-2027 on suuntaa antava ja tarkentuu aina vuosittain talousarviolaadinnan yhteydessä sekä käyttötalouden että investointien osalta.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Annu Räsänen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle talousarvion 2025 hyväksymistä ja hyväksyy talousarvion täytäntöönpano-ohjeet osana talousarviokirjaa.

Lisäksi kunnanhallitus antaa oikeudet teknisiin korjauksiin kunnanjohtajalle ja talouspäällikölle.

Päätös

Tero Suominen teki seuraavan vastaesityksen:

" Talousarvio 2025 Askola kunnalla on sijoitussalkku, jonka arvo markkinahinnalla on syyskuun lopussa vuonna 2024 noin 8 000 000 euroa. Pörssiosakkeiden osuus salkusta on noin 70 %.

Esitän, että sijoitusomaisuutta allokoidaan uudelleen myymällä vuoden 2025 aikana pörssiosakkeita hankintahinnastaan voitolla olevia Evlin, Kemiran, Keskon, Mandatumin, Nordean, Sammon ja UPM:n osakkeista noin 70 % nykyisestä omistuksesta. Myös muut pörssiosakkeet voivat tulla kysymykseen. Markkinahinta kyseisillä osakkeilla on tällä hetkellä noin 4 500 000 euroa, joita myydään noin 3 100 000 eurolla. Myyntivoitto noin +850 000 euroa kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin. Samalla saadaan hajautettua sijoitusomaisuutta, jolloin esim. Kemiran ja Nordean liian suurta painoarvoa saadaan pienennettyä alle 10 % osuuteen osakeomaisuudesta.

Myynnistä saatava vastaava summa sijoitetaan ennen osinkojen maksukauden 2025 alkua uudelleen ja sijoitukset tehdään eri päätöksen mukaan Askolan kunnan sijoitusohjeistuksen mukaan. Kuitenkin niin, että tuotto-odotus on vähintään sama, kuin myydyillä osakkeilla.

Kunnalla on metsävaroja ja metsänmyyntituottoihin lisätään + 25 000 euroa. Lisäksi energiatehokkaampien lämmitysjärjestelmien muutostyön seurauksena lämmityskulujen säästö toimintamenoissa -15 000 euroa Monninkylän koulun väestösuojan uudelleen mitoittaminen ennakoidun käyttäjätarpeen mukaisesti. Investoinnin vähennys 1 810 000 miljoonasta 1 500 000 miljoonaan. Poistovaikutus noin 10 000 euroa vuositasolla. Liikunnanohjaaja palkataan 4 kuukaudeksi vuonna 2025. Säästö -7 000. Panostetaan tonttimyyntiin + 35 000. Elinvoima- ja viestintäsuunnittelija aloittaa 1.8.2025 alkaen. Säästö -12 000 euroa. Näiden siirtojen seurauksena alijäämä vuodelle 2025 on -427 390 euroa. Muilta osin kunnanjohtajan esityksen mukaan."

Tero Suomisen esitystä kannatti Riku Honkasalo ja Mia Myllys.

Petra Lind teki seuraavan vastaesityksen:

" Muutoin Tero Suomisen esitykseen mukaan paitsi:

Liikunnanohjaajapalveluihin varataan 6 kk palkkaa vastaava määrä Elinvoima- ja viestintäsuunnittelija aloittaa 1.5.2025 alkaen, jotta voimme panostaa tonttimyyntiin".

Petra Lindin esitystä kannatti Hanna Simola.

Äänestys I

Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi sähköistä äänestystä siten, että ne, jotka kannattavat Tero Suomisen vastaesitystä äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Petra Lindin vastaesitystä äänestävät "EI".

Tero Suomisen esitystä kannatti 4 (Myllys Mia, Suominen Tero, Honkasalo Riku ja Jäppilä Matti) ja Petra Lindin esitystä 3 (Simola Hanna, Nirvi Juho-Matti ja Lind Petra).

Äänestys II

Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi sähköistä äänestystä siten, että ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan pohjaesitystä äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Tero Suomisen vastaesitystä äänestävät "EI".

Kunnanjohtajan pohjaesitystä äänesti 0 ja Tero Suomisen esitystä 7 (Jäppilä Matti, Suominen Tero, Nirvi Juho-Matti, Myllys Myllys, Honkasalo Riku, Lind Petra ja Simola Hanna).

Äänestyksien jälkeen puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle talousarvion 2025 hyväksymistä sisältäen Tero Suomisen vastaesityksessä esitetyt muutokset sekä investointien ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelmat ja hyväksyy talousarvion täytäntöönpano-ohjeet osana talousarviokirjaa.

Lisäksi kunnanhallitus antaa oikeudet teknisiin korjauksiin kunnanjohtajalle ja talouspäällikölle.

Merkitään pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko klo 21.27-21.37. Talouspäällikkö Kaija-Leena Tuomisto oli asiantuntijana tämän pykälän käsittelyn ajan klo 21.09-21.27.

Täytäntöönpano

valtuusto